

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“
внести: в Австрії:

на цілий рік . . . . . 24 K
на пів року . . . . . 12 K
на чверть року . . . . . 6 K
на місяць . . . . . 2 K

За границю:

на цілий рік: зі щоденно висилкою 7 доларів або 14 рублів; з висилкою двічі в тижні 6 доларів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 доларів або 10 руб. Поодиноке число по 10 сотків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

Християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска“ — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о 5 год. по полудні. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Оссолинських ч. 11. партер (фронт від ул. Тихой). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження.

Рекламаці лише неопечатані є вільні від порга. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 сот. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

* * *

А я вам кажу: день грядє,
Коли на ваші глави
Проміння владє золоте
Небесної заграви.

Відчиняє ся зінці вам
На світ цілий широко,
І заирнете ви братіам
У дшу, гень, глубоко.

І стрепенете ся нараз
З невиданого чуда;
Де бруду ждали — там алмаз,
Де сонця — там облуда.

Де бачилось геройство вам,
Там звук пустої міді,
Де слава — голосний Там-Там,
Де праця — дармоїди.

І зрозуміте в той час
Всі кривди, всі наруги,
Що перетерпіли від вас
І други і недруги.

Аж правди проміняєть ся шлях
Явить ся перед вами,
Йі до ной ви з слізмами в очах
Підете як до мами.

Богдан Лепкий.

„Воскресєня день, просвітїмся людіє“.

(+) По всій Україні-Руси, як далеко і широко гомонить наша рідна мова, несе ся з гомоном дзвонів радісна пісня „Христось воскресє!“ Воскресєня день се свято торжєства житя, що побороло смерть, свято торжєства світла над тьмою, побіда любови над пеклом. Отже найбільше рокове свято Христової Церкви обходимо сьогодні, свято віри, надї і любови.

В сїм дни найбільше торжєстає віра, торжєстає найсвітлішу побіду, побіду віри в участь всіх людей у вічній щасливости, яку зготовив нам божественний Спаситель

смертю на хресті, — віри, що йми воскресєнемо переображені і визволені з усякої земської персти.

І з тим днем оживає в нас надїя, що настануть для нас часи свѣтлости, часи безболїзни і печали, часи вічної щасливости.

Воскресєня се свято любови, з якої людському родови подав наш божественний Спаситель житє вічне смертю на хресті після покірної молитви: „Отче, не моя но Твоя воля най буде!“ після безмежного милосердя: „Отче, прости їм, бо не знають, що творять!“ і після невимовної ласки: „Справді кажу тобі, сьогодні будеш зо мною в раю!“ Через все те свѣтлий празник Воскресєня Христового має для нас таку превелику вагу, бо страшна смерть принесла людству вічне спасєне.

Свѣтлий празник Воскресєня Христового з темного гробу лучить ся з першим подувом весни, з воскресєнем завмерлої зимою природи до нового житя. Сей свѣт видимий, дочасний дає нам образ великої тайни духового, невмиручого, вічного житя, тої тайни, котра крїпить всіх „трудящих і обремених, пригноблєних“ в сїм дочаснім житю надїєю вічної щасливости, крїпить нас сею надїєю яко одиниці, яко людей, крїпить нас яко нарід.

Однак ми повинні показати ся достойними сеї заповіданої божественним Спасителем щасливости, повинні гадками, словами і ділами доказати, що ми собі на се заслужили, що ми хочемо і бажаємо добра. Отже як кожний добрий і правдивий християнин перед Воскресєнем робить обчисленє свого сумлїня, так і нарід повинен розглянути свою минувшину, розслїдити дорогу, якою простував у своїх змаганях, війти в себе і розглянути свою душу. Розслїдивши сю дорогу, яку ми віками перейшли, вглянувши у сею народну душу, впевнимо ся, що се довге пасмо змагань і боротьби, але повне досвїду. Колиж так будемо приглядати ся сїй минувшинї, то зростє в нас непохитна надїя і віра в можливість поправи наших народних хиб і недомагань, впевнимо ся, що сею дорогою до поправи треба перейти працюю і ревним трудом і що побіда над лихою долею, над злиднями є передоусїм побідою над самим собою

Свѣтлий празник Воскресєня Христового крїпить в нас віру, що й наш нарід воскресєне і відродить ся до нового, ліпшого житя, до красної долї, до вічної щасливости, а дорога до того веде шляхом праці і труду на основах Христової науки. На се маємо собі заслужити гадками, словами і ділами. Коли зробимо основний обрахунок нашого народного сумлїня, то вневнимо ся, що в многім завирили ми нашу щербату долю, що треба вступити на дорогу до уздоровлєня і поправи.

А тут знов нагадує нам свѣтлий празник Воскресєня Христового, що дорога до осягнєня ліпшої долї, дорога до щасливости вказана Божественним Спасителем, котрий процав все своїм розвивателям, безмежною любовю окружав трудящих і пригноблєних. Ненавистію вічного не збудуємо, не добудемо своему народови ліпшої долї і щастя, а доведемо тільки до розтечі і до розладу, до розстрілення і ослаблєня наших народних сил. А яку шкоду заподїємо нашому народови, яку сумну працьність копаємо нашій будучинї, коли й нашу молодїж, сей цвіт народу, сею одиноку надїю нашого єstownя напоємо ненавистю, добавчуєчи в сїм много патриотизму, котрий повинен проявляти ся любовю до свого рідного краю, до свого народу, до єго Церкви і віри, до єго звичаїв, до єго любови і до всего, що добре і взвесє а крім того кермувати ся пошанованєм до чужого.

Затроюване молодєчих душ а також жадних просвїти широких верств народних трїлєм безпам'ятної загорїлости і слїпої ненависти стає в різкій суперечности з основними засадами Христової науки і не може довести до добра, а посїв такий не зродить здорівих і добрих овочїв, хіба дикий бурян і колкоче терне.

Наші злидні, наша доля, нашє терпїня — се час проби і досвїду, який має довести нашу суспільність до отямлєня, до отверезєня, до зрозумїня і пізнаня наших народних хиб і недочаст, до їх поправи. А направа та може послїдувати дорогою ревного труду і щирої праці патхєною любовю для добра нашого народу і християнського вихованя нашой молодєжи, і широких народних верств, сеї будучини нашого народного єstownя.

Воскресєня день є і повинен бути тривким для нас сиomiном великої жертви божественного Спасителя для людства, жертви з бємежної любови і всепрощєня. Таким духом, таким настроєм повинні бути патхєні всі наші змаганя, переняті і навієні всі наші труди, наколи мають вичати ся добрим успіхом і зродити добрі і спасєнні плоди.

Коли вглянемо у нашу народну душу, побачимо всі наші хибі і недочасті, коли з вірою, надїєю і любовю забєремо ся до їх поправи, тоді перейдемо сей шлях народного терпїня і для нашого народу блисне соняшний промінь не закритий ніякою хмаркою, тоді розступлять ся всі перепони, які стануть нам в дорозї до нашого народного розвитку і поступу.

Воскресєня день крїпить в нас сю віру, подає нам ту надїю, напоєє нас тою чистою любовю, тому з радісним серцем відкликуюємо ся до нашого народу: Христос воскресє!

Допись з Яворова.

(Духовні реколекції).

Дня 9. с. м. т. є в пату недїлю великого посту зачала ся духовні реколекції для всіх яворівських парохїян (без рїжницї) в парох. мїській церкві.

Реколекції трєвали цілий тиждєнь зп. до цвѣтної недїлі в той спосіб, що кожного дня вечером о 6. год. відсївано акафист до Страстїй Христа, опісля йшла наука, по науцї суплїкація, щодєнні молитви і благословєнє Найсв. Тайнями. Пісєню „претєрпївий“ кінчили ся ті правдиві духовні вправи, а народ у відповідім побожнім настроєм йшов скрїплєний на душі домї.

Реколекції ті вив з питомим собі житєм і краснорїчивостию Впр. о. Адриян Давида, бувший ректор римскої греко-католицкої колєгїї.

За тему до своїх наук вибрав собі Впр. о. реколектант як найгарніший предмет — а то душу чоловіка. Маючи таку гарну основу, здвигав на шїй правдиву Божу будівлю, уєуваючи все, що стояло би на перешкоді, а

Гаївка.

Повід горою межи грядками
стоять маленькі хатки рядками,
білїють на все поле,
чорнє поле й голе.

А єще вище, де кладовище
церква з верхами між могилками
аж до землі схилилась,
так на віку змолилась.

Там нинї свято, людей богато,
бо Великодні свята сьогодні, —
тішать ся з Божої ласки,
що дочекали паски.

Бо недалеко жонтї могила
в зимї немало людей покрили,
— травка ще не видати,
де полягали спати.

Дівчино-утко, біжи-но хутко
гаївку грати, гучно співати,
щоби далеко чути,
ті могилки забути.

Хтось на могилцї так ревнє плаче,
на чорній нивї ворона краче,
тихо ще в поли, зимно, —
чути гаївку дивно...

1909.

О. М.

Відвага перєсвїдченя.

Сими днями був я на провінції і говорив то з сїм то з тим про теперїшні справи. Про щоб я не почав бесїди, все мене нарештї питали ся: „Скажіть менї щиро: кого слухати? Сї говорять так, а ті инакше. Котрї з наших організацій слухати, до котрої партїї приставати?“

Се повторяли безнастанно. З десяти уст чув я сї питання що дня, они вбили ся менї в пам'ять і довели мене нарештї до невесєлих спостережень, яка то в нас безсильна політична думка. Мабуть не помилю ся, коли скажу, що се питання: „Кого слухати?“ показує найсмутийший політичний обяв під теперїшню хвилю у нас, котрий я назвав би „безсильностию думки“.

Почутє, що теперїшні часи накладають на кожного члена суспільности важкі обовязки, є тепєр загальнє; однак не всім відомо, як сповняти сї обовязки. Наша суспільність має рїжні гарні горожанські прикмети, однак тепєр, на жаль, не має одной прикмети, від котрої в значній мірі залежить поведжєвє всякої суспільної праці: не має здатности до політичного думаня.

В кожній війні більше варт інтелїгентний вояк гїд неїнтелїгентного, котрий сам не думає і є лише слїним орудем в руках начальника. Те саме треба сказати і про суспільну працю: і тут услївєм поведжєвє не є слїший

по слух, лише інтелїгенція, виробленє політичного змислу у загалу.

У нас сего політичного змислу дуже мало. Богато людей говорило менї таємничо: „Скоро виберемо послїв до державної ради, все буде добре; они вже будуть про все думати і край буде знати, кого має слухати“. І я бачив, з якою радієстю сї наївні філістри скинуть нарештї з себе незносний тягар думаня, переложать єго на плечі послїв та самі будуть потребувати лише „слухати“ і не думати.

І длятого теперїшня хвиля, коли ще не маємо своїх послїв, мучить їх безнастанним питанням: „Кого маємо слухати?“

Та чи можна їм з того робити закид? На виробленє політичної думки треба довшого приготовлєня і часу. Політична думка одиниці є наслідком борби рїжних напрямів у часопсах і в живім словї. Ся борба у нас тільки приготовляє ся, — і тому то, хто знає внутрішнє житє суспільности на заходї, сему здає ся, що наша суспільність ще не доросла до ситуації.

— Панове, треба мати своє перєсвїдченє, треба думати!

— Теперїшня хвиля не вимагає від кожного горожанина сего краю, щоби був членом якоїсь партїї і щоби без думки позтаряв партїйну програму; однак вимагає, щоби кожний горожанин краю думав, застановляв ся і старав ся виробити собі свою власну думку про суспільні справи.

— Таких людей треба суспільности як найбільше, а не політичних мамелюків!

От що сказав я тим, що питали ся мене, кого слухати?

А тоді вийшла несподїванка: показало ся, що у моїх знайомах десь там на дні мозків ховала ся одробина самостїйної, заснїченої, настрашенної суспільної думки, котра боляса показати ся на свѣт, мов би сама своє іstownанє уважала злочинном. А що більше, ся думка, що ховала ся перед свѣтом, зовсім не була глупа.

Отже я питав ся: чому не виводять єї отверто.

— Панє — відповїв менї одєн із запитаних — колиб я сказав голосно то, що думаю, то се без сумнїву сподобалось би одному сторонництву, але не подобалось би другому і се другє закинуло би менї просто з раду. За се я дякую“.

Зрада.

Важке слово. Оно має жаль, якого вирвати годї. У політичній борбі треба ся з ним обходити, як з отруєю. На жаль, у нас се слово ходить між сторонництвами, як гриш, і затроює ціле житє.

А який же конєць з того?

Конєць такий, що в нас суспільна думка обезсилєна і спутана так, що майже втратила всяку самостїйність. Красні люди знеохочєні до участі в публічнім житю, затратили найважнішу горожанську чесноту, без ко-

то гріх. Вказавши на гріх як на найбільшого ворога душі, вказавши на руйну, яку гріх заподіває душі, подав Впр. о. реколектант способи оборони, подані Богом людській душі на те, щоб ратувала ся і вказав на сей середняк яким є сповідь і св. Причастіє. Про св. Причастіє виголосив о. Давида аж три науки а то тому, щоби вказати на вагу і силу сеї Найсв. Тайни, щоби змалювати любов нашого Спасителя до нас, та щоби перед очі учасників поставити живо на яку то жертву здобув ся добровільно сам Христос, коли своє Найсв. Тіло і свою Найсв. Кров дав нашим душам в поживу з одної сторони, а дальшіе, щоби всіх відстрашити від негідного і недостойного приниження сеї Найсв. Тайни. Самі реколекції закінчив прегарно візванем до народу, щоби народ держав ся своєї Церкви, свого обряду і шукав всегда помочи для себе в молитві та віддавав ся під покров Пр. Діви Марії і Найсолодшого Серця Христового.

Через цілий тиждень була церков кожного вечера так набита людьми, що хто о четверть години приїздив ся, мусів стояти під входними дверма, бо дістати ся до середини не сила була. А се нехай буде найкрасшим доказом як для аранжера сих реколекцій о. Білинського, так і для Впр. о. ректора, що труди їх не пішли на марно.

3 виборчого руху.

Непрослідимі тайни „русської ідеї“ в Галичині або рептильність на три фронті. (§) Поклін „Государственной Русі“ від „подаремной“ і заробітчан „піддержки“ з галицько-рускаво благодотворительно общества від гр. Вл. Бобрінскаво з Петербурга та грошеві „пособія“ звідтам — то ще не вся тактика москвичів-новокурників перед виборами.

Се тільки оден їх тактичний фронт. З другої сторони не дурають ся они помочи ненавистних австрійських кругів Відня, — як зачуваємо з достовірних жерел про Вол. Куриловича, одного із непростених кандидатів в послі з руско-народної організації та поклонника єдінства рускаво народа.

Се був би другий фронт, а третій: ласка у „Rady narodowej“, якої то ніби самогійні кандидати запобігають крутими, непрослідимими стежками у Поляків.

Ось то дізнаємо ся з автентичного жерела, що кандидат істинно рускої чорної сотні, а заразом звисний оборонець галицького судівництва в бувшій палаті послів а ще давнійший польський „Sokol“, ц. к. судовий радник Володимир Курилович, що „засуспендувавши“ себе з поміж Королівців, „вибил“ і пристав між Дудикевичівців і яко такий мов Янус покловив ся другим лицем міністрови Залескому — отже чистий як слеза політичний хамелеон, — добув для себе в мі-

ністерстві судівництва, мабуть у мін. Гохенбургера тримісячну відпустку на свою кандидатуру, значить на свої агітаційні поїздки для посольської кандидатури.

Се неімовірна, але на жаль правдива і автентична вистка.

От в які круги попадають істинно-русські кандидати Дудикевича.

Мимо волі насують ся з того неоясного приводу питання: чи се офіційно признане „рускаво народа в Галіці“ та в Австрії, що австрійське міністерство так пособило кандидатурі Дудикевичевого кандидата?

Чому і кому так потрібний Курилович в палаті послів? Чей не рус. укр. народови, котрий такі кандидатури поборює. Чи потрібний такий істинно руский плеканець гр. Бобрінскаво конче для австрійського правительства чи австрійського міністерства судівництва.

Годі вам справді дати одвіт на ті запити, що так пруть на ум, як сфінксові сушиголовки, але всеж таки се знаменне для особи москвичівського кандидата, що він не посоромив ся кривити душею і перед осередними віденськими властями і такий дозвіл з міністерства добув.

Коли москвичі-новокурники мають повний рот жалів на мнимо „гоненіє“ з боку австрійського правительства і навіть під тим протиавстрійським знаменем кандидують, а гр. Бобрінскаво гонять з області Австрії стежними листам, дів ся нараз чудо Михайлове: начальна власть австрійського судівництва видає „гліяйт“ дозвільний лист плеканцеві гр. Бобрінскаво. Чи се також „гоненіє“, чи може сатисфакція дана обидженому на Австрію гр. Бобрінському від австрійського міністерства?!

На всякий случай, як і не зглядати ся на ту трифронтową рептильність кандидатуру Куриловича, факт остане фактом, що рускава ідея наших москвичів йде непрослідимими мутними стежками і готова станути до всякого жолоба...

Кругленький рублик з Пітера від гр. Бобрінскаво, прихильність австрійських правлячих кругів у Відні в виді 3-місячної відпустки і ласка польських міродатних кругів з „Rady narodowej“ — се, панове Москвичі, не є „триединая Русь“ — а „триединая рептильність“, бо на три фронті.

Всеж таки жаль, що за киринну роботу для „Государственной Русі“ чи Матушки Росії в Сявиччині заплають етат австрійського судівництва тримісячну платню судовому радникови, що в суді не черкнув і пером а перобовтав той довгий час на зовсім нікому непотрібній кандидатурі, що має принести хосен хіба тільки будучій — „прикарпатской губерції“...

От вам штурдерні політичні хамелеони! **З Яворова пишуть нам:** Таки раз бодай Яворів діждав ся чогось,

трої не може розвивати ся суспільне і політичне житє: цивільну відвагу, відвагу мати своє пересьвідченє!

І з чоуж маємо будувати суспільний будинок, коли не маємо того, що найпотрібніше: горожанина, що має свою думку і має відвагу, виповісти єї?

Завзятість у борбі сторонництва не повинна ніколи посувати ся так далеко, щоби поневірати чужу честь. Бо прикметою кожодї пивлізованї суспільности є як раз та доза толеранції, що позваляє кождому пошанувати иншу думку. Тому то деінде люди з ріжними пересьвідченнями можуть побіч себе разом працювати на пожиток спільної справи.

У нас того нема. „Ти мусиш іти зі струєю — так у нас кажуть — а коли ні, то ти зрадник.“

Таке рішуче поставленє справи нищить в самім зародку самостійність думки у горожанина. Отсе я й називаю терором теперішньої хвилі. Є ріжний терор — про него я тепер не говорю. Для розвитку політичної думки в суспільности стораз гірший терор моральний. І ті, що уживають єго у політичній борбі, мабуть самі не здають собі справи, що они грабарі політичної думки у нас, і то у хвиль, коли она що йно починає будити ся. Се нечувана кривда, якої нічим не надолужити. Суспільности мусять довгі літа працювати над собою, заким виховають собі ряди думачих горожан. Політичне виробленє членів суспільности то капітал, котрий найбільші проценти приносять тобі, коли всякі инші капітали заводять, коли з одного боку брак цивільної відваги, а з другого боку

моральний гнет нівечать всяку змогу морального розвитку політичної думки у загалу. З горожанина, що має право мати свої пересьвідченє і поступати після них, сей терор робить бездушного політичного аналіфабета, котрий в найліпнім випадку радить ся своїх знайомах: „кого маю слухати? Тих — чи тамтих?“

Сей терор треба звівечити, сю хопту, що так розросла ся, виполоти, бо она загрожужє цілому нашому публічному житю!

З ідеями треба бороти ся ідеєю. Нетолеранцію можна побороти лише відважним виповіданем своїх пересьвідченє. Уже крайний час поширити у нашій народі думку, що мати своє власне пересьвідченє в публічних справах се право кождого, але виявити єго, коли єго має, се нині обовязок кождого.

Ви, що прочитали, гадаєте певно, що се про нас писано.

Ні! Се писав Поляк К. Раковскій про російських Поляків в р. 1905 (в „Tygodnik-u ilustrowan-im“, т. II., стор. 611), коли в Росії мали вибирати послів до першої думи. Але чи не можна сих порад К. Раковского живцем прикласти до нас, над тим нехай кождий сам застановить ся. Чи нема в нас морального терору такого, що люди вже боять ся мати свою власну думку і виявляти її? І куди нас сей терор заведе.

бо ото недавно, якось 17. чи 16. с м. гостив у себе п. Флігер, готельник і реставратор п. Король, бувшого посла до парламенту. П. Король все показує ся Яворівцям так тихцем чомусь в ряди — годи, але і то як покаже ся, то лише на хвилинку. Як метеор блисне тай щезне.

Так само стало ся і тепер. Але між попередною, а теперішною єго гостиною є деяка ріжниця.

Давними літами — уважаєте — бувало так:

До Яворова візджав п. Король і скликував невину нараду до „Сокола“ — Яворівці знюхували се, тиснули ся до салі і брали п. Король, як то кажуть „в обертас“. Тим озлоблювали ся страшенно наші русьфільські баштешки і азивали се вже найделікатнійше — скандалом.

Але часи змінюють ся — і то як.. про шу. Того тижня п. Король приїхав до Яворова Яворівці і се знюхали, але якось так тим мало зацікавили ся, як мало інтересував ся до тепер нами і їх „малорускою“ гімназією славний посол п. Король.

Значить, п. посол Король мав поле до пису. Тимчасом зайшло щось цікаве. П. Король розпочинає свою промову, а ту єму як з рога обильности спляють такі пречудні епітети „орнація“, як „пашол“, „ізмінник народа“ і т. д.

Гей! а то що? — дивує ся п. Король, очи протирає. Чи милить ся? Та ні! Яворівців нема ані на лік, хочби там оден. Є о. Крушинський з Бунова, є о. Головка, сам заміститель в послі з Янова, є о. Струсевиц з Прильбич з двома силами академіками і шпарками „юношами“, є о. Ольшанський з Завадова і кількох найсмирнііших „русских крестян“ зн. самі найкультурнійші з Яворівщини.

Зрозумів п. Король, „який то вітер віє“, похнютив ніс, не докінчив „речи“, ніби сказав, що кандидувати буде, але конець кінцем — втік.

Так то часи змінюють ся. **З Самбора пишуть нам:**

Домородні москалі згуртовані окремо і держать ся сильно, а у нас роботи мало, більше говореня. Попередного разу був більший рух, праця ішла инакше: тепер нема сил, запанувало зневіре. Найгірше відбиває ся се на житю місцевої громади, брак згуртованя і яскравий розріз поглядів та гадок. Здає ся, як всюди, так і у нас багато командантів, полковників, а мало рядових робітників.

Грамофон агітатором. Яких способів добирає ся тепер при добуваню собі виборчих „симпатій“ видно із донесеня праскої часописи „Prawo lidu“.

Ческа соціалістична партія уживає у виборчій боротьбі грамофону. Посол Кльофач виголосив бесіду про програму ческої соціалістичної партії і від кількох днів повтаряють грамофони бесіду Кльофача червоным то варішам.

Львівські червоні і голодні товариші пишували ся позавчера устами д-ра Діаманда перед жидівськими виборцями.

Товариш Діаманд говорив з зарозумілостю: „З міністрами взагалі я не знав (!) жартів. Не забуду ніколи одної сцени у президента міністрів Бінерта. Я був там на конференції в справі осьмогодинного дня праці в Бориславі. Крім Бінерта було ще 6 міністрів присутних. Коли я кілька разів доскулив Бінертови, сказав мені: А леж пане докторе, не будьте такі злюсовці. Ексцеленціє! — відповідаю — мої виборці післяли мене ту, щоби я не цілував (!) вас, але кусав (!) ітд.“

Просимо собі зобразити вплив такої хулгансько-демагогічної бесіди на темні маси робітництва і моральний уровень сеї маси, вихованої на таких і тим подібних „фразах“.

Писанка. Та не лиш соціалісти, але й наші націонал-демократи нераз переборщують в патріотичним настроєнєм апетитів до посольства. Появило ся писемце — „Писанка“, письмо до виборців 64 округу — виборча ластівка, що має виспівувати про славу націонал-демократичного кандидата із сего округу о. Фолиса. Що друге слово сеї „Писанки“ се „приказ із „Народного Комітету“ а що третє „нард стає з одушевленем з о. Фолисом і всіми (?) кандидатами затвердженими „Народним Комітетом“. Про „народну волю“, „волю виборців“ ні слова. По що поважним людям задивляти ся на соціалістичних ревунів і бавити ся в демагогію? Коли бесіда про націонал-демократів, треба зазначити, що „На-

родний Комітет“ затвердив слідуючі дальші кандидатури:

1) На округ ч. 55. (Войнилів, Долина, Рожнітів, Калущ, Надвірна, Делятин і Солотвина) Юліана Романчука, б. віцепрезид. послів, на посла;

2) На округ 58. (Мільниця, Заліщики, Городенка, Тлусте, Снятин) д-ра Ерніма Калитовського, адвоката в Стрию, на заступника посла.

Се дуже відрядне і потішаюче, що старенький парламентарист п. Ю. Романчук не усуває ся від парламентарного житя і певно зуміє своїм політичним досвідом, впливом і тактом ше не оден раз стати народній справі в пригоді!

Дай Боже, щоби мрачні і непотішаючі передвиборчі знаки в народнім таборі, щезли перед сходячим світлом народної любови!

Політичний огляд

Австро-Угорщина

Справа військового закона і військового карного поступованя ще не дійшла до успішного вислїду. Міністри-предсідники гр. Куєн-Гедерварі і бар. Бінерт були на спільнім послуханю у цисаря, на котрім обговорювано основно сю справу. Вправді показала ся можливість порозуміня, однак справи не рішено, а цисар поручив обом правительствам дальше вести переговори.

Заграниця

Російський міністер загр. справ Сазонов після тяжкої і довгої недуги буде приневолений на довший час піти на відпочинок, а хоч нема тепер зовсім причини оглядати ся вже за наслідником, то мимо того виринає знов кандидатура царгородского амбасадора Чарикова.

Се кандидат новославівств, панславівств і Англії, а колиб повело ся єго видвинути на становище міністра загр. справ, то се викликало би цілковитий переворот в розпочатій міністром Сазоновим мирній політиці заграницній російської держави, а спричинило би поворот до найгірших часів заборчої політики Ізвольского. Чариков був першим помічником Ізвольского в часі сербської воєнної грози, а ціле тодішнє становище Росії і всі нові і панславянські змаганя, се робота Чарикова, злого духа Росії. Яко противник Австро-Угорщини і провідник змагань до відокремленя Німеччини, стояв він за Ізвольским і вже тоді готовив ся обняти міністерство загр. справ. Се явна тайна, що тоді вже за кулісами розгирвала ся боротьба між Чариковом і Ізвольским і довела до побіди сего останнього. Чариков був приневолений піти до Царгорода на амбасадора, де на власну руку почав пово- і всеславянські королоти проти Австро-Угорщини і підбурював проти нашої монархії балканські держави. З упадком Ізвольского втратив також Чариков підвалини, а відкляканє єго з Царгорода протягнуло ся тільки через недугу Сазонова. Тепер мав би Чариков стати наслідником Сазонова — а се було би грозою і небезпекою поважною для Росії і для европейского мира. Вправді Чариков не конче добре записаний на царскім дворі, однак волливи ново і панславівств та Англії побивають ся за ним. Однак мимо сего можна сподівати ся, що цар не дасть керми загран. політики в руки Чарикова.

Альбанські повстанці не доводять до рішучого бою а держать ся сеї тактики, щоби турецькі війська втягнути в гірські звори. Сила їх виносить тепер коло 1.500 людей, а наклали з ними злучать ся Мірдіти, що небавом послїдує, тоді скріплять ся они ще більше. Щоби згноти повстанє в так неприступних горах, потребував би Торгут Шефкет-паша около 15.000 війська, а такого числа в тих обставинах зібрати не може.

Тимчасом з Цетинї до „Vossische Ztg.“ звіщають, що вчера відбув ся бій в округі Малїсорів в значній віддалі від чорногорської границі. Вправді нема доси подрібних вістей про сей бій, але се річ певна, що турецькі війська понесли страшне поражєнє і опинили ся в скрутнім положеню. Торгут Шефкет-паша має проголосити виїмковий стан і розпочати велми рішучу діяльність супроти Альбанців.

Також в околиці Тузі і Маг точив ся вчера кривавий бій, окружено поодинокі відділи війська, котрі тільки незвичайною рішучістю всіли перебити ся. Два відділи коло Тузі попали в засідку.

